

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kungälv kommun
arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på
vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i
grundskolan**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Kungälv kommun avseende kvaliteten i huvudmannens arbete med att säkerställa att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta beslut granskas Kungälv kommun ansvarstagande för grundskolan.

I granskningen ingår följande frågeställningar:

1. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i huvudmannens skolor?
2. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen?
3. I vilken utsträckning säkerställer huvudmannen att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av varje frågeställning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer: låg utsträckning, flera delar och hög utsträckning. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Kungälv kommun i följande utsträckning:

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver skapa former och strukturer för att kontinuerligt kommunicera forskning och beprövad erfarenhet av relevans för skolornas arbete med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta ingår att, när det är relevant, inkludera forskning och beprövad erfarenhet som belyser jämställdhet i utbildning.

Arbetet med att tillvarata och utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet så att det kollegiala lärandet tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:8976) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbetet med att säkerställa att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Inom detta område bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete ut mot rektorer och skolor. Det handlar om kvaliteten i hur huvudmannen organiserar för att skolorna ska ha tillgång till vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet samt om de roller och funktioner som stödjer detta arbete. I detta ingår även huvudmannens strukturer för samverkan mellan rektorer, med andra huvudman och med lärosäten. Vidare ingår en bedömning av hur huvudmannen följer upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att utbildningen i huvudmannens skolor vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Organisation och ansvarsfördelning kring arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Huvudmannen har i vissa delar skapat en tydlig organisation och ansvarsfördelning för arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet på skolenhetsnivå. Verksamhetschefen har det yttersta ansvaret för att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och leder rektorerna. Ett forum är rektorsgruppens möten, där regelbundna tillfällen är avsatta för utvecklingsarbete. Dessa möten används aktivt för gemensam kompetensutveckling och diskussioner kring att bedriva utvecklingsarbete på vetenskaplig grund och utgör på så vis både viss styrning och visst stöd från huvudmannens sida. Det är tydligt för rektorerna att de har i uppdrag att se till att utbildningen i stort och utvecklingsarbetet på deras skolenheter vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet men huvudmannen ger inte någon ledning kring hur de ska göra detta i praktiken, exempelvis kring vad de ska följa upp när det gäller lärarnas arbete eller vilket ansvar de har för frågan vid nyanställning.

För förstelärartjänsternas har huvudmannen formulerat generella uppdrag där ansvaret för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet framgår, men innehållet i varje förstelärares uppdrag ansvarar respektive rektor för att formulera. Skolorna har en organisation med utvecklingsgrupper för förstelärare och rektorer och tydliga mötesstrukturer, vilka stödjer förstelärarna i deras uppdrag. Därutöver har specialpedagoger ett uttalat ansvar att utifrån sin profession bidra till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Även deras uppdrag formuleras av respektive rektor. På huvudmannanivå har cheferna för den centrala elevhälsan ett tydligt ansvar för att leda elevhälsoprofessionernas arbete på vetenskaplig grund och utifrån beprövad erfarenhet, bland annat genom att leda professionsnätverk. Huvudmannen har även inrättat en tjänst med inriktning på matematikutveckling. Även i det här sammanhanget är förväntan på att arbetet ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uttalat, men huvudmannen har inte klargjort vad ansvaret består av i praktiken, förutom att leda matematiknätverk för förstelärare. För närvarande består hans arbete till stor del av att implementera användning av ett nytt digitalt matematikverktyg.

Tillgängliggörande av forskning och beprövad erfarenhet

Huvudmannen bedriver inte något arbete för att bevaka, inhämta och kommunicera forskning som är relevant för skolorna. Det saknas centrala funktioner på huvudmannanivå som bevakar och sprider forskning till rektorer och personal. Det innebär att det inte finns någon funktion som har det övergripande ansvaret för att stödja skolenheternas arbete med att hitta relevant och aktuell forskning, genom exempelvis sammanställningar eller nyhetsbrev. I stället förlitar sig huvudmannen på att varje person hittar sina egna kanaler. Huvudmannen uttrycker inte heller någon förväntan på att personal eller rektorer ska ta del av något särskilt i form av forskning eller några särskilda källor. De ordinarie strukturerna med rektorsmöten, utvecklingsgrupper på skolorna och kollegiala träffar, gör emellertid att alla får viss information om forskning inom aktuella områden. Verksamhetschefen lyfter vissa exempel på relevant forskning och rektorerna får i uppdrag att läsa rapporter eller andra texter samt lyssnar på föreläsningar inom ramen för de gemensamma rektorsmötena. På skolenhetsnivå ger utvecklingsgrupperna ett visst stöd genom att rektorer, förstelärare och specialpedagoger arbetar tillsammans med att hitta relevanta underlag för utvecklingsarbetet. I dessa sammanhang bidrar också specialpedagogerna med information och kunskap från sitt nätverk. Därutöver får lärarna på de skolor som är övningsskolor ta del av relevant information genom föreläsningar och olika publikationer via det lärosäte de samarbetar med. Det mesta av ansvaret för att bevaka och inhämta forskning ligger dock på förstelärarna och i viss mån på rektorerna. Såväl rektorer som förstelärare och specialpedagoger använder sig i stor

utsträckning av skolmyndigheternas material men söker sig även till andra källor som svarar mot behov som finns på skolorna, som exempelvis nationella ämnescenter vid olika lärosäten samt litteratur av olika forskare. I deras urval av litteratur ingår även att inhämta och använda forskning om jämställdhet, både i trygghetsarbetet och i undervisningen, utifrån identifierade behov. Inom området elevhälsa bevakar och sprider enhetschefen information om forskning och beprövad erfarenhet i professionsnätverken. Hen stöttar även skolenheterna med förslag på forskning utifrån skolenheternas identifierade behov. Även lärare som deltar i matematiknätverket får del av viss forskning inom ämnet.

Samverkan med lärosäten, andra huvudmän och mellan skolor

Huvudmannen bedriver aktivt samverkan med lärosäten och regionala nätverk i syfte att utveckla utbildningen. På huvudmannanivå ingår Kungälv kommun i ett flertal sammanhang där de deltar i samarbeten och tar del av konferenser och föreläsningar. Ett exempel är ett regionalt samarbete, där nätverk för olika funktioner på huvudmannanivå ordnas. Informationen sprider sedan verksamhetschefen till rektorerna. Regionförbundet samverkar med ett lärosäte vilket ger deltagarna möjlighet till kontakter med lärosätet kring olika forskningsprojekt. För närvarande deltar huvudmannen och vissa skolor i ett ULF-projekt (utbildning, lärande, forskning) kring skolsociala team. Däremot pågår inga samverkansprojekt kring forskning inom undervisningen för närvarande. Därutöver har huvudmannen en omfattande samverkan med ett lärosäte kring verksamhetsförlagt lärande (VFU) genom att flera skolor är övningsskolor där lärarna genomgår handledarutbildning på lärosätet och skolorna ges tillfälle till föreläsningar för lärare.

Huvudmannen organiserar viss intern samverkan kopplad till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Samverkan mellan skolenheterna möjliggörs bland annat genom rektorsgruppen och innefattar bland annat samarbete kring utvecklingsarbetet och information från nätverk som verksamhetschefen har deltagit i. Därutöver samverkar cheferna från alla förvaltningar i ett arbete med att gemensamt skapa goda förutsättningar för medborgarna. Huvudmannen organiserar även regelbunden samverkan för de olika elevhälsoprofessionerna, i professionsnätverk som leds av elevhälsocheferna. Mötena innehåller bland annat litteraturstudier, kollegial handledning och erfarenhetsutbyte kring metoder som används i utbildningen och vilket forskningsstöd de valda metoderna har. Därutöver har kommunen ett nätverk för matematiklärare med representanter från flera skolor. I matematiklärares träffar ingår att de läser och tar del av forskning och undervisningsmetoder och lärarna får information med sig som de förväntas diskutera och arbeta med tillsammans med kollegerna. Därutöver har huvudmannen inte organiserat några skolövergripande

forum för lärare eller förstelärare att träffas och samverka med kolleger från andra skolenheter.

Samverkan bidrar i viss mån till att utveckla utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannens organisation skapar vissa förutsättningar för att den information som förvaltningspersonal och rektorer tar del av kring didaktik och ämnesutveckling kan spridas till förstelärare och övrig personal. Elevhälsans professioner sprider kunskaper från nätverksträffarna genom de lokala elevhälsoteamen. När det gäller matematiknätverket så sammanställer matematikutvecklaren skriftlig information från nätverksträffarna till kontaktpersoner på varje skolenhet. Huvudmannen ser att samverkan har lett till förändringar i personalens kompetens och förhållningssätt. Exempelvis har de noterat att lärarna använder ett annat språk när de skriver, att de är mer villiga att dela med sig, att de pratar mer matematik på skolorna och att lärarna provat olika saker i sin undervisning som de pratat om i matematiknätverket. Den doktorand som är anställd på en skolenhet har spridit sina resultat på skolenheten, vilket har lett till att lärare i flera ämnen har provat och utvecklat nya sätt att arbeta. Kommunen planerar att inrätta en lektorstjänst för att kunna tillvarata kompetensen inom huvudmannens organisation.

Uppföljning av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen

Huvudmannen följer endast i vissa avseenden upp att utbildningens innehåll och metoder vilar på vetenskaplig grund, och följer inte upp hur skolorna arbetar med beprövad erfarenhet. Resultatet av rektorernas uppföljning stannar därför till viss del på skolenhetsnivå. Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ingår inte som en aspekt i huvudmannens systematiska uppföljning av utbildningen och de underlag som efterfrågas från rektorerna innefattar inte frågor om arbetet med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I stället får huvudmannen endast del av den information som respektive rektor väljer att skriva om i sin verksamhetsrapport. De skriftliga verksamhetsrapporterna kompletteras emellertid med kvalitetsdialoger som tillsammans med de regelbundna utvecklingsmötena med rektorerna leder till att verksamhetschefen skapar sig en relativt tydlig bild av det arbete som bedrivs på skolenheterna. Däremot efterfrågar huvudmannen inte systematiskt information om exempelvis vilken vetenskaplig grund man valt att luta sig på eller vilka metoder man arbetar med, vilket innebär att sådan information presenteras av vissa rektorer men inte av andra. Huvudmannen efterfrågar hur rektorerna har organiserat förstelärarnas uppdrag och det kollegiala samarbetet men följer inte upp om arbetet leder till att beprövad erfarenhet

utvecklas. Huvudmannen gör inte heller någon systematisk uppföljning av skolenheternas förutsättningar för att arbeta med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men verksamhetschefen får viss sådan information genom dialoger och möten. Inte heller stödenhetens arbete, eller hur det kommer skolenheterna till gagn, är en del av den uppföljning som huvudmannen gör. Matematiknätverkets arbete följs däremot upp genom att matematikutvecklaren lämnar skriftlig rapport efter varje möte och genom att verksamhetschefen ställer frågor om exempelvis hur kunskapen sprids. Den uppföljning som görs utmynnar inte på ett tydligt sätt i att huvudmannen säkerställer att skolorna har praktiska förutsättningar för att arbeta med vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver skapa former och strukturer för att kontinuerligt kommunicera forskning och beprövad erfarenhet av relevans för skolornas arbete med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I detta ingår att, när det är relevant, inkludera forskning och beprövad erfarenhet som belyser jämställdhet i utbildning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte har ett aktivt och systematiskt arbete med att söka och förmedla aktuell och relevant forskning till skolenheterna. Genom att tillhandahålla aktuell forskning och andra underlag såsom dokumenterad beprövad erfarenhet kan huvudmannen bidra med kunskap i skolornas arbete och underlätta för skolpersonal att sälla och navigera i informationsflödet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen undersöker vilka kanaler och stöd för att arbeta med utbildningen utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet som skolenheterna har tillgång till för närvarande. Utifrån en sådan inventering kan huvudmannen sedan planera åtgärder för att stödet ska möta behoven. Omvärldsbevakningen behöver vara inriktad på forskning och andra underlag, så som dokumenterad beprövad erfarenhet som är relevanta för utbildningens innehåll och metoder. Det kan handla om såväl ämnesanknuten forskning och beprövad erfarenhet som forskning och beprövad erfarenhet som belyser utbildningens metoder och pedagogik. I detta ingår även att huvudmannen när det är relevant strävar efter att tillhandahålla forskning kopplad till jämställdhet i utbildningen. Sådana insatser kan vara att formulera uppdrag till funktioner på huvudmannanivå, att aktivt och systematiskt bevaka,

inhämta och sprida forskning som är relevant för de olika skolenheterna och lärarna. Informationen kan spridas genom de befintliga mötesforumen och nätverken, men även digitala kanaler, så som nyhetsbrev och digitala plattformar, är ett sätt att sprida sådan information. Huvudmannen kan också ge personal information om var de kan finna extern information exempelvis i form av nyhetsbrev från skolmyndigheter och lärosäten och uppdra åt dem att prenumerera. En annan väg är att samarbeta med olika externa aktörer som forskningsinstitut som erbjuder information om aktuell forskning som en del i samarbetet. Ytterligare sätt kan vara att skapa tydligare strukturer inom organisationen där förstelärare kan få stöd exempelvis via nätverksmöten. I det sammanhanget kan huvudmannen ta de välfungerande exempel som finns, så som exempelvis stödenhetens professionsnätverk, som utgångspunkt.

Arbetet med att säkerställa att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen

Här bedöms kvaliteten i huvudmannens arbetsprocesser för att skolpersonalens erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas så att de blir beprövade. Detta i syfte att utbildningen ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen säkerställer i flera delar att beprövad erfarenhet tillvaratas och utvecklas i utbildningen men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med personal med utvecklingsuppdrag, rektorer och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet för att utveckla beprövad erfarenhet

Huvudmannen har en tydlig organisation för personalens erfarenhetsutbyte inom respektive skolenhet, men det saknas strukturer för hur lärarnas erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. Det kollegiala samarbetet på skolorna är tydligt organiserat genom förstelärarnas och specialpedagogernas uppdrag och genom tydliga mötesstrukturer för kollegiala träffar på alla skolor. Gemensamt för skolenheterna är att de arbetar strukturerat med utveckling av verksamheten utifrån identifierade områden. I arbetet ingår exempelvis att de läser litteratur, provar olika metoder, gör observationer och delar med sig av erfarenheter. Flera av skolenheterna använder sig också av material

från skolmyndigheter och vetenskaplig litteratur inom ramen för utvecklingsarbetet. I de fall arbetet innefattar jämställdhetsfrågor söker de och använder sådan litteratur. Huvudmannen har dock inte förmedlat tydliga strukturer för hur arbetet i ämnesgrupperna ska bedrivas och ger inte någon tydlig ledning i hur det kollegiala lärandet ska dokumenteras för att kunna bli föremål för kritisk granskning och gemensam prövning. Det är därför en viss variation i hur systematiskt lärargrupperna arbetar med alla delar som krävs för att utveckla beprövad erfarenhet. Huvudmannen organiserar inte heller några forum för lärare att mötas över skolgränserna för att gemensamt utveckla eller sprida beprövad erfarenhet, exempelvis inom olika ämnen. Även inom övriga nätverk har det kollegiala samarbete mer formen av generellt utvecklingsarbete och erfarenhetsutbyte än en systematisk utveckling av beprövad erfarenhet. På huvudmannanivå bedrivs inte heller något systematiskt arbete för att utveckla beprövad erfarenhet mellan rektorerna, utan det handlar mer om erfarenhetsutbyte mellan rektorer och att verksamhetschefen sprider goda exempel.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver organisera arbetet så att det kollegiala lärandet tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. I detta ingår att skapa former för strukturerad prövning, dokumentation och kritisk granskning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte har skapat några tydliga strukturer för hur lärarnas samarbete ska bedrivas för att utvecklas till beprövad erfarenhet. Genom ett mer systematiskt arbete kan huvudmannen skapa bättre förutsättningar för att utbildningen på samtliga skolenheter ska kunna vila på beprövad erfarenhet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen ser över hur redan befintliga mötesforum kan användas för att personalens praktiska erfarenheter ska kunna tillvaratas och utvecklas till beprövad erfarenhet. En utgångspunkt för arbetet kan vara att huvudmannen inventerar vilka goda exempel som finns på systematiskt arbete med att utveckla beprövad erfarenhet i lärargrupperna. Dessa kan sedan fungera som modell eller inspiration för det vidare arbetet. Att utveckla beprövad erfarenhet innebär att personalen på ett strukturerat sätt problematiserar och prövar sin undervisning eller sin verksamhet och dokumenterar vad som sker. Det är viktigt att en sådan prövning involverar flera personer och genomsyras av ett vetenskapligt förhållningssätt, där befintliga arbetssätt utmanas och omprövas utifrån behov. Huvudmannen behöver leda arbetet genom att förslagsvis formulera en agenda för möten eller tydliga riktlinjer för

arbetsprocessen, liksom genom att mer systematiskt följa upp arbetet och vad det leder till.

Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Inom området bedöms kvaliteten i huvudmannens arbete för att säkerställa att vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet används i huvudmannens egna analyser och beslut om insatser för att utveckla utbildningen. Detta omfattar huvudmannens arbete med att granska, värdera och diskutera forskning och beprövad erfarenhet i syfte att ge valda insatser en bred vetenskaplig förankring.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannens eget arbete med att utveckla utbildningen utgår i hög utsträckning ifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Arbetet med att utveckla utbildningen utifrån vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet

Huvudmannen använder sig av vetenskapligt grundad kunskap och beprövad erfarenhet i vissa analyser och beslut om utvecklingsarbete, och har ett kritiskt förhållningssätt i valet av insatser och arbetssätt. Huvudmannen använder sig av en forskares organisationsstruktur och valet grundar sig både i litteratur kring området som verksamhetschefen har tagit del av samt på tidigare positiva erfarenheter av detta sätt att organisera. I arbetet med att följa upp och analysera utbildningens resultat och undervisningens genomförande har huvudmannen tagit stöd av forskning, exempelvis för att förbättra analysförmågan hos rektorerna. I det sammanhanget utgick arbetet från vetenskaplig litteratur som valts på grund av den bredd av pedagogisk forskning som den representerade. Huvudmannen använder sig även av forskning som ett redskap för att söka förklaringar till resultat. Huvudmannen beaktar i dessa sammanhang i viss mån olika ansatser och alternativ. Vid valet av vilka forskningsprojekt som är relevanta för verksamheten samt av litteratur eller forskare som kan bjudas in för exempelvis föreläsningar, gör huvudmannen överväganden mellan olika tillgängliga alternativ. Huvudmannen identifierar gemensamma utvecklingsområden och det är sedan upp till varje skolenhet

att identifiera vilka behov respektive skolenhet har och att arbeta med utvecklingsområdena på det sätt som passar skolenheten bäst. Huvudmannen håller sig informerad om de val som görs på skolenheterna och gör bedömningar av relevansen hos de forskare, modeller och metoder som används. En stor del av skolenheternas utvecklingsarbete utgår från en skolmyndighets utbildningsmoduler, men vissa enskilda skolenheter har också initierat samarbeten med forskare eller valt specifika modeller och metoder att arbeta med. Exempel på sådana insatser är ett samarbete med en forskare kopplad till ett lärosäte samt denne forskares modell för utveckling av undervisningen. På några skolenheter används en specifik modell för matematikundervisning. En skolenhet arbetar med utgångspunkt i analyser inom ramen för trygghetsarbetet med en bok av en forskare som arbetar med pojkars förutsättningar och behov. Därutöver har huvudmannen infört ett nytt digitalt verktyg i matematik för alla skolor. Valet föregicks av att huvudmannen undersökte flera alternativ, lyssnade på olika föreläsningar samt tog del av beprövade erfarenheter från andra kommuner inom kommunnätverket.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Kerstin Martinsson

Föredragande

Signerat av: Kerstin Martinsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Sara Algulin deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I 1 kap 3 § skollagen definieras begreppet utbildning som verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 4 kap. 3 § skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av första stycket 4 kap. 4 § skollagen framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 4 kap. 3 § skollagen även ska genomföras på förskole- och skolenhetsnivå. Av andra stycket framgår att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Av tredje stycket framgår att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt 4 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten.

Förarbeten

Av prop. 2009/10:165. s. 223-224 framgår bl.a. följande.

De nationella styrdokumenterna ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet.

Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. Detta bör markeras i lagen. Regeringen föreslår formuleringen att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Beträffande formuleringen om att utbildningen ska "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet", så gäller den, som ovan redovisats, utbildningen i vid mening och utgör en del av grunden för verksamheternas styrdokument.

Av prop. 2009/10:165. s. 633 framgår bland annat följande.

Utbildning är det mest grundläggande begreppet i såväl 1985 års skollag som i denna skollag. Termen beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. I 1985 års lag finns dock inte någon uttrycklig definition. Med utbildning avses i den nya skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Kungälv kommun den 4 december 2025. Besöket genomfördes av utredarna Kerstin Martinsson och Sara Algulin.

Kungälv kommun har 17 grundskolor. Ledningen av skolorna utgörs av sektorchef för Bildning och lärande samt verksamhetschef för grundskolan.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En gruppintervju med lärare/personal med utvecklingsansvar
- En gruppintervju med rektorer
- Två gruppintervjuer på huvudmannanivå
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.